

9 – Dil Öğrenimi ve Dil Desteği Sağlama Hakkında

AMAÇ: Gönüllülerin, farklı öğrenme türleri ve dil desteği verirken bunlardan nasıl faydalanacakları konusunda farkındalıklarının artırılması.

Biri öğretmekten veya öğrenmekten bahsettiğinde, doğal olarak aklımıza ilk gelen okulda ya da üniversitede zamanımızı geçirdiğimiz sınıflar olur. Bir sınıfta gerçekleşenler *örgün eğitim* olarak bilinir; eğitim, belli öğrenim sonuçlarına varmak için tasarlanmış bir müfredat çerçevesinde uygulanır ve bu sonuçlar bir sınav ya da başka bir değerlendirme aracı ile ölçülür. Fakat, eğitim ortamı dışında da çok farklı şeyler öğreniriz ve bu öğrenim için çok çaba göstermemize gerek kalmaz. Bu tür öğrenme örgün değildir. Örgün ve örgün olmayan eğitim arasında kalan öğrenime ise *yaygın eğitim/öğrenim* denir. Bu tür öğrenim, belli bir müfredata bağlı olmayan, düzenli öğrenim etkinlikleri ile gerçekleşir ve sonunda ölçme-değerlendirme yapılmaz (burada gönüllülerin oynadığı rol devreye girer).

Örgün Maksatlı Öğrenme ve Örgün Olmayan Fırsat Öğrenimi

Örgün ve yaygın olan öğrenim *maksatlıdır*; yani öğrenenlerle yapılan etkinlikler onların öğrenmelerini yönetmek için tasarlanmıştır. Örgün olmayan öğrenme ise, *fırsatlara* dayalıdır; gerçekleşen öğrenim, temel amacı eğitim-öğrenim olmayan bir etkinlik sırasında gerçekleşen bir öğrenimdir. Örgün ve yaygın eğitim ortamlarında da *fırsat öğrenimi* gerçekleşir. Bu da, öğrenmeye ilgiyi artırır ve öğrenende daha fazla öğrenmek için bir istek ile sonuçlanır. Başka bir deyişle, farklı öğrenme yöntemleri arasındaki sınırlar geçirgendir.

Motivasyonu Yüksek Öğrenenlerin İlgisi de Yüksek Olur

Motivasyonları yüksek kişiler, kendi öğrenimlerine zaman ve çaba ayırmaya hazırdırlar çünkü ilgilidirler. Bu nedenle, örgün dil öğrenim müfredatının kişilerin en öncelikli iletişim konularına odaklanması gerekir. Aynı sebeptendir ki, yaygın eğitim etkinlikleri öğrenenin ilgisini ve kararlılıklarını üst düzeyde tutamaya yarar. Bu, örgün ve yaygın öğrenim ortamları, çoğu kez aynı etkinliklerden neden faydalandıklarını da açıklar; örneğin, tanışma etkinlikleri grup içinde ortak bir odak oluşması için tasarlanmıştır ve olumlu bir grup dinamiğini teşvik eder, farklı türden oyunlar ise dilin farklı biçimlerde kullanılmasına imkân tanır. El işleri, spor, müzik ve canlandırmaya dayalı projeler de benzer şekilde dilin çeşitli kullanımlarına imkân tanır. Bu araç setinde bulacağınız çeşitli tanışma ve diğer etkinlikler, yaygın eğitim için uygun bir odak noktası sunmaktadır (örneğin, bakınız, Araç 19 *Tanışma ve Grup İçinde Güven Oluşturmak*, ve Araç 57 *Günlük Yaşamda Dili Kullanmak*).

Dil Öğreniminin Desteklenmesinde Gönüllülerin Rolü

Dil öğrenmek, mültecilerin ilk önceliği olmayabilir, özellikle transit durumlar var ise ve son varış yerleri belli değil ise. Ancak, ev sahibi ülkede mutlaka dil öğrenmeleri gerekecektir. Bazı ülkeler transit ve kabul merkezlerinde örgün eğitim kursları sağlamaktadır. Bazı ülkeler ise, bu gibi imkânları sağlanmasını, mültecilerin oturum almalarına kadar erteler. Bulduğunuz duruma göre, gönüllülerden yapılandırılmış bir müfredata dayalı ve sonunda sınav yapılan bir örgün dil öğrenim desteği veya yaygın eğitim aracılığıyla dil öğrenimleri düzenlenmesi istenebilir. Hangi seçenek olursa olsun, sizin için en yararlı olan yöntem, gramer

ve dile dair diğer “teknik” özelliklere sistematik olarak anlatılmasına odaklanmadan, dil etkinliklerini gerçekleştirmeniz olacaktır.

Gramer ile ilgili soruları nasıl cevaplamalıyım?

Her koşulda size gramer ile ilgili sorular soran kişiler olacaktır. Bu doğaldır. Başlangıç seviyesinde bile olsalar, cümlelerin kurulması ve metinlerin oluşturulması için sözcüklerin nasıl birleştiğine dair kuralları bilmek öğrenenler için yararlı olabilir. Bu soruları cevaplamanın en iyi yolu, kendinizin dili nasıl kullandığınıza atıfta bulunmaktır. Basit ve anlaşılır olan örnekler vererek cevaplamaya çalışın ama soyut kuralları anlatmaya çalışmayın.

[İnternetteki rehberlerde](#) yararlı bir takım kaynaklar bulabilirsiniz.

Göz Önünde Bulundurulacak Bazı Hususlar

Örgün olmayan (yaygın) dil öğrenim etkinliklerine hazırlanırken ve yönetirken unutulmaması gereken bazı hususlar:

- Birlikte çalıştığınız grupta çeşitlilik hangi düzeyde? Bir, iki ya da daha fazla dil konuşan kişilerden var mı? Grup içinde çok dil görülüyorsa, ortak bir dil söz konusu mu? Gruptakilerin hepsi benzer eğitim geçmişine sahip mi? Değil ise, daha yüksek düzey eğitim almış kişiler, diğerlerine (özellikle okur-yazar olmayanlara) yardımcı olabilir mi?
- Grupta hangi yaşta insanlar var? Kaç çocuk ve ergen var? Grup, yaşa göre alt-gruplara ayrılacak kadar büyük mü? Ya da, grup, etkinliklerde tüm yaş gruplarının birlikte olduğu, ve ailelerin birlikte çalışabilmesine imkân veren bir düzen mi tercih ediyor?
- Eğitimler veya yaşam deneyimleri nedeniyle, bazı mülteciler birden fazla dilde iletişim kurabiliyor mu? Ev sahibi ülkenin dilinde bir miktar yeterliğe sahip mülteciler varsa, bu çoklu-dil yetkinliklerini gruptaki diğer mültecilere yardımcı olmak için kullanabilirler mi? (Ayrıca bakınız, Araç 11 [Mülteci Olarak Dil Öğrenmek ve Kullanmak](#)).
- Hangi etkinliği koordine ediyor olursanız, insan yaşamının her alanında *fırsat* öğreniminin ne kadar önemli olduğunu unutmayın. Mülteci grubunuz ilgili ve yapılanlara odaklıysa, mutlaka bir şeyler öğreniyorlardır, öğreneceklerdir. Dolayısıyla, bir yaygın eğitim koordinatörü olarak birinci sorumluluğunuz, onların keyif alıyor olmalarını sağlamaktır.
- Öğrenme etkinliğini başlatmak sizin görevinizdir; ancak, öğrenenler kontrolü ele almak istediklerinde buna izin vermeye hazır olun – bu durum, ilgilerini artıracaktır çünkü aktif öğrenenler, motivasyonu yüksek öğrenenlerdir. Olumlu bir grup dinamiği oluşturulduğunda, öğrenmeyi en çok istedikleri ve keyif alacakları konuları söylemelerini teşvik edin.

Ayrıca, LIAM internet sayfasında bulunan “Temel İfadeler” (“Key Terms”) bölümüne bakınız:

www.coe.int/lang-migrants